

відповідей на питання про те, що є рушійною силою сучасних економік, якою мірою економічне зростання проявляється в різних країнах, завдяки яким факторам зростання можливе і як їх виміряти.

Засвоєння нових наукових знань є ключовим елементом інтернаціоналізації досліджень і розробок. Зарубіжні наукові центри локалізуються в місцях найбільшої концентрації наукового потенціалу. Інновації виступають тим замикаючим контуром, який змушує рухатися всі компоненти економіки знань і призводить в кінцевому результаті до економічного зростання і змін якості життя.

Як в межах однієї країни, так і в глобальному масштабі найважливішим рушійним фактором розвитку суспільства є освіта, яка формує і перетворює людський капітал, забезпечує доступність знань та інформації. У країнах, що розвиваються, освіта сприяє формуванню фундаменту початку економіки знань, а потім і елементів суспільства знань.

В сучасній економіці знань зростає частка творчих функцій працівника, підвищується роль його компетентності, коли потрібно приймати нестандартні рішення. А це означає і збільшення витрат на підготовку і використання креативної робочої сили, належне стимулювання кращих працівників, особливо талановитих, здатних створювати нове. Працівник повинен відчувати свою значущість, відповідальність і гордість за імідж свого підприємства. Для залучення і утримання талановитих співробітників працедавець повинен запропонувати підходящі умови трудового життя, в якому корисні здібності і знання талановитих співробітників успішно реалізовуватимуться і розвиватимуться, отримуючи гідну винагороду.

Отже, сучасні технології перетворюють характер праці, по-новому визначають місце якісних характеристик зайнятого населення, роблячи їх ключовою ланкою підвищення конкурентоспроможності сучасних економік.

Використані джерела

1. Дяків О. П. Управління талантами в економіці знань / Дяків О. П. // Соціально-трудова сфера: сучасний стан, проблеми та стратегічні напрями розвитку /редкол.: А. М. Колот – Київ : КНЕУ, 2017. – С. 139–141.

Грицько Віра

(науковий керівник: к.г.н., доцент кафедри управління персоналом і регіональної економіки Баб'як Г.П.)

МІГРАЦІЯ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ: СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ

Вивчення та аналіз міграційних процесів є актуальним, адже в сучасних умовах міграція досягла глобального рівня та є невідворотним явищем, яке несе за собою як позитивні, так і негативні наслідки.

Міграція населення свідчить про мобільність людських ресурсів, допомагає збалансувати ринок праці, знижує рівень безробіття, а також розширює світогляд людей. Тим не менше, в Україні останні кілька років спостерігаються негативні наслідки міграційних процесів, які проявляються у демографічному, економічному та соціальному аспектах. За даними Державної служби статистики України кількість наявного населення станом на 1 вересня 2014 року становила 42977367 осіб, а станом у 2018 році – 42234014, що на 743,4 тис. менше. Проте, як свідчать неофіційні джерела, ця цифра сьогодні є значно більшою. Так, у таблиці 1 надана офіційна інформація про кількість вибулих та прибулих за останні 4 роки. Як видно з таблиці, в Україні простежується додатній міграційний приріст населення.

Таблиця 1

Міграційний рух населення, 2014-2017 рр. [2]

Рік	Кількість прибулих, осіб	Кількість вибулих, осіб	Міграційний приріст, скорочення (-)
2014	542506	549914	22592
2015	533278	519045	14233
2016	256808	246188	10620
2017	442287	430290	11997

Основні причини міграції населення України: нестабільна політична ситуація та економічна криза, яка проявляється у збільшенні цін, зростанні рівня безробіття, банкрутстві багатьох підприємств та зниженні рівня життя населення.

Ще одною вагомою причиною еміграції є низька заробітна плата. В сучасних умовах, враховуючи складну політико-економічну ситуацію, в Україні заробітна плата не виконує свого призначення повною мірою. Так, з січня 2018 року розмір мінімальної зарплати збільшився і становить 3723 грн. Проте, під впливом інфляційних процесів, росту цін на товари і послуги та нестабільної економічної ситуації, розмір реальної зарплати не зріс, купівельна спроможність українців практично не змінилась. Українці закордоном заробляють у 3-4 рази більше, ніж в Україні. При цьому вони виконують низькокваліфіковану малооплачувану роботу. За підрахунками Державної служби статистики України за кордоном працює більше 5 млн. українців, з них 43% займаються ремонтними роботами, 23% працюють у сільському господарстві, 10% займаються хатніми справами, 8% доглядають за дітьми, пенсіонерами та інвалідами.

Важко зауважити, що велику хвилю еміграції до країн ЄС спричинила політична ситуація на сході України. Починаючи з 2013 р. виїзд українців збільшився практично вдвічі, порівняно з попередніми роками.

За даними Національного банку України надходження від трудових емігрантів у 2018 році становитимуть близько 11,6 млрд. доларів, що на 1,6

млрд. більше, ніж у 2017 році.

Найбільш негативним наслідком трудової еміграції для України необхідно виокремити відтік висококваліфікованих кадрів. Це спричинено тим, що в рідній країні ці працівники не мають перспектив для розвитку та збільшення своїх доходів. В Україні висококваліфіковані працівники, які задіяні в сфері освіти та охорони здоров'я отримують низьку заробітну плату порівняно з робітниками галузі сільського господарства чи будівництва, де освітній рівень набагато нижчий. Натомість, у високорозвинених країнах світу (США, Японія, Німеччина, Швеція) працівники галузей охорони здоров'я, освіти, інформаційних технологій, фінансової діяльності отримують найбільшу заробітну плату, їхні професії вважаються престижними.

Безумовно, міграція населення має і позитивні наслідки для країни. Таким чином знижується напруження на ринку праці, відбувається притік коштів ззовні від заробітчач, збільшується купівельна спроможність населення, а зароблені кошти інвестуються кошти в малий та середній бізнес.

Використані джерела

1. Баб'як Г. П. Демографічні чинники та їх вплив на відтворення трудового потенціалу України // Соціально-трудові відносини: теорія та практика: Збірник наукових праць / [Голова редкол. А. М. Колот]. – К.: КНЕУ, 2014. – №1 (7). – С. 362-367.
2. Демографічна та соціальна статистика / Населення та міграція [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ds.htm.
3. Трудові мігранти з України оновили рекорд у Польщі // Міграція. – Всеукр.інформ.-аналіт. щомісячна газета. – 03.02.2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://migraciya.com.ua/News/migrant-workers/ua-migrantworkers-from-ukraine-updated-record-in-poland/>.

Данилюк Валентина

(науковий керівник: к. г. н., доцент кафедри управління персоналом та регіональної економіки Пушкар З.М.)

АДАПТАЦІЯ МОЛОДИХ ПРАЦІВНИКІВ

Адаптація – це взаємне пристосування людини до навколишнього середовища як предметно-речовинного, так і соціального. У її рамках відбувається детальне ознайомлення з колективом і новими обов'язками; засвоєння стереотипів поведінки [1, с.90].

У сучасній науковій літературі проблеми адаптації розглядаються в декількох напрямках: медичному, педагогічному, психологічному, соціологічному та ін. Філософсько-методологічні аспекти соціальної адаптації груп представлені в роботах В.Ю. Верещагіна, П.І. Царгородцева та інших вчених. Соціально-психологічні аспекти адаптації стали предметом дослідження таких психологів, як А.А. Бодальов, Г.А. Балл, Л.П. Гримак,